

Αθανάσιος Α. Τριλιανός
Καθηγητής Διδακτικής Μεθοδολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Αθανάσιος Α. Τριλιανός είναι Καθηγητής της Διδακτικής Μεθοδολογίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής του ιδίου Πανεπιστημίου (1969), την οποία περάτωσε με υποτροφία του κληροδοτήματος Γ. Βοστάνη Μυτιλήνης (ΦΕΚ 165/20-5-1965, τεύχ. 3ον).

Υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία (1969-1971) και στη συνέχεια έκανε μεταπτυχιακές σπουδές για μια πενταετία στα Πανεπιστήμια των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής: University of Hartford, Trinity College και University of Connecticut, απ' όπου έλαβε τα πτυχία Master of Education (1973), Six Year Programme Certificate (1975) (Προδιδακτορικό), και Doctor of Philosophy (1977) στις Επιστήμες της Αγωγής.

Για την περάτωση των διδακτορικών σπουδών του είχε λάβει από το πολιτειακό Πανεπιστήμιο του Connecticut υποτροφία για σχετική έρευνα. Είναι κάτοχος της Αγγλικής Γλώσσας (πιστοποιητικό επάρκειας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας). Συμμετείχε στο Διεθνές Σεμινάριο: Making In – Service Education Effective, που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο του Cambridge, Αγγλία (1995), για θέματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης των εκπαιδευτικών.

Το διδακτικό έργο του άσκησε στο Ελληνικό Σχολείο της ομογενειακής παροικίας του Αγ. Γεωργίου, Hartford (1972-1976) Η.Π.Α., καθώς και σε γυμνάσια και λύκεια της Λέσβου και της Αττικής ως φιλόλογος καθηγητής της Δημόσιας Μέσης Εκπαίδευσης, στην οποία διορίστηκε τον Αύγουστο του 1977. Το 1981 αποσπάστηκε στη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία ως καθηγητής της Παιδαγωγικής και εκεί δίδαξε μέχρι το 1988. Κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος 1988-1989 δίδαξε επίσης παιδαγωγικά μαθήματα στη ΣΕΛΔΕ Αθηνών. Την 25-10-1989 εξελέγη στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή και στο γνωστικό αντικείμενο Διδακτική Μεθοδολογία: Θεωρία και Πράξη και την 1- 11-1990 ανέλαβε καθήκοντα στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου και υπηρετεί μέχρι σήμερα, αφού εξερίχθη στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή την 21-4- 1994 και στη βαθμίδα του Καθηγητή την 14-4-1998.

Ως μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών δίδαξε παράλληλα το μάθημα της Διδακτικής Μεθοδολογίας στο Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης και στο Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πειραιά (1989-1994), στο Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης (1994 μέχρι σήμερα), και σε μεταπτυχιακό επίπεδο στην κατεύθυνση της Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής του Π.Τ.Δ.Ε. (1995 μέχρι σήμερα), καθώς και στο Πρόγραμμα Θεωρία της Διδασκαλίας και Αξιολόγησης του Τομέα Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (1997 μέχρι 2004). Επί πλέον έχει διδάξει στο Πρόγραμμα Ακαδημαϊκής και Επαγγελματικής Αναβάθμισης των Εκπαιδευτικών της Α/θμιας Εκπαίδευσης (εξομοίωση) (1998 μέχρι σήμερα).

Υπήρξε Υποδιευθυντής (1994-1995), Αντιπρόεδρος (1995-1996) του Μαράσλειου Διδασκαλείου Δημοτικής Εκπαίδευσης και Πρόεδρός του (1996-1998, 2002 -2004). Χρημάτισε Αντιπρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και Πρόεδρος των Τμημάτων Αξιολόγησης και Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του ιδίου ιδρύματος (1999-2000).

Εξελέγη και άσκησε τα καθήκοντα του Προέδρου του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών (2000-2002 και 2004 μέχρι σήμερα). Είναι μέλος του Παιδαγωγικού Κέντρου: “The Isaac N. Thut World Educational Center” Connecticut, Η.Π.Α., της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος και του Κέντρου Έρευνας, Επιστήμης και Εκπαίδευσης. Στις δύο τελευταίες επιστημονικές ενώσεις υπήρξε Αντιπρόεδρος. Ακόμα έχει διοργανώσει και έχει συμμετάσχει ως Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και μέλος οργανωτικών και επιστημονικών επιτροπών σε διεθνή και πανελλήνια συνέδρια με διεθνή συμμετοχή με ή χωρίς επιστημονικές ανακοινώσεις.

Υπήρξε Αξιολογητής των νέων σχολικών εγχειριδίων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου στο μάθημα της Γλώσσας στις τάξεις Γ΄ και Ε΄. Συνεργάστηκε σε πολλές επιτροπές και ομάδες εργασίας του ΥΠΕΠΘ για εκπαιδευτικά θέματα.

BIBΛΙΑ

1. An analysis of modern Greek educational thought: 1925-1975, University of Connecticut, Storrs, U.S.A. 1977, (Διδακτορική Διατριβή).
2. Modern educational thought in Greece and Turkey: 1930- 1980, The Isaac World Educational Center, U.S.A. 1985 (συνεργασία με F.A. Stone).
3. Νεοελληνική Εκπαίδευση, εκδόσεις Φοίβος, Αθήνα 1987.
4. Προσέγγιση στη μέθοδο διδασκαλίας με ομάδες μαθητών, Αθήνα 1988.
- [5. Μεθοδολογία της Διδασκαλίας Ι και ΙΙ, Αθήνα 1991, 1992. Επανεκδόθηκαν με προσθήκες και βελτιώσεις με τίτλο: Μεθοδολογία της Σύγχρονης Διδασκαλίας τόμ. Α΄ και Β΄, Αθήνα 2003.](#)
6. Η Παρώθηση ή πώς καλλιεργείται στο μαθητή η έφεση για μάθηση, Αθήνα 1993.
7. Η αντίληψη των δασκάλων για την ενθάρρυνση του μαθητή κατά τη διδακτική διαδικασία (έρευνα), εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα 1993.
- [8. Η Κριτική Σκέψη και η διδασκαλία της , Αθήνα 1997.](#)
9. Πλαίσιο αξιολόγησης σχολικών εγχειριδίων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα 1999 (Εποπτεία).
- [10. Η παρώθηση του μαθητή για μάθηση, Αθήνα 2002.](#)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Μίλτος Κουντουράς: Ένας οραματιστής παιδαγωγός και ανιδιοτελής δάσκαλος, Τιμητικό αφιέρωμα στη μνήμη του Παιδαγωγού Μίλτου Κουντουρά, επιστημονική επιμέλεια Αθ. Τριλιανός και Ιγν. Καράμηνας, Αθήνα 2003.

2. Συμβουλευτική Γονέων, Εργαστήριο Πειραματικής Παιδαγωγικής του ΠΤΔΕ, Επιστημονική Επιμέλεια Α. Τριλιανός- Ιγν. Καράμηνας, Αθήνα, 2004.

3. Πρακτικά Ε΄ Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή με θέμα: Μάθηση και διδασκαλία στην Κοινωνία της Γνώσης, τόμ. Α΄ και Β΄, Επιστημονική Επιμέλεια Α. Τριλιανός-Ιγν. Καράμηνας, ΠΤΔΕ-Κ.Ε.ΕΠ.ΕΚ, Αθήνα, 2004.

ΙΙΙ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ - ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ – ΤΙΜΗΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

1. «Εξάσκηση των εκπαιδευτικών στην ένταξη των ειδικών παιδιών στα κανονικά σχολεία», Σχολείο και Ζωή, τεύχος 12, Δεκ. 1985, σ. 385-388.

2. «Σχεδιασμός του διδακτικού έργου σε επίπεδο ενότητας μαθήματος και αυτοαξιολόγηση του μαθητή», Σχολείο και Ζωή, τεύχος 11, Νοέμβρ. 1986, σελ. 337-346.

3. «Ο καθοδηγητικός ρόλος του σχολικού συμβούλου και η στάση του απέναντι στο διδακτικό προσωπικό», Συνάντηση, τεύχος 11-12, Ιούλ. – Δεκεμβ. 1986, σ. 3-16.

4. «Η ένταξη των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα κανονικά σχολεία», Επιστημονικό Βήμα του Δασκάλου, τεύχος 11-15, Μάης 1987, σ. 49-60.

5. «Η άσκηση της εξουσίας και ο διευθυντής του σχολείου», Λόγος και Πράξη, τεύχος 31, Χειμώνας 1987, σ. 27-37.

6. «Οι ιδεολογικές και κοσμοθεωρητικές αρχές της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης και η εξέλιξή τους» Λόγος και Πράξη, τεύχος 40, Χειμώνας 1990, σ. 31-56.

7. «Στοχεύοντας σε μια διδασκαλία με ελάχιστα προβλήματα μη κανονικής συμπεριφοράς των μαθητών» Επιστημονικό Βήμα του Δασκάλου, τεύχος 1ο, Γενάρης-Μάρτης 1991, σ. 18-28.

8. «Η τέχνη των ερωτήσεων σε μια αποτελεσματική διδασκαλία», Τα Εκπαιδευτικά, τεύχος 24, Φθινόπωρο 1991, σ. 56-61.

9. «Σύγχρονη αντίληψη για το ρόλο του εκπαιδευτικού κατά τη διδασκαλία», Νέα Παιδεία, τεύχος 62, Άνοιξη 1992, σ. 21-32.

10. «Η διδακτική διάσταση των αναλυτικών προγραμμάτων και των σχολικών βιβλίων της Δημοτικής Εκπαίδευσης», Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή, 16-17 Απριλίου 1994, με θέμα: Αναλυτικά Προγράμματα και Διδακτικά Βιβλία στη Γενική Εκπαίδευση: Θεωρία και Πράξη, Εκπαιδευτήρια ο Πλάτων, σ. 80-92.

11. «Αλλαγή στάσεων και συμπεριφοράς δασκάλου και μαθητών κατά τη διδασκαλία των μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου», Νέα Παιδεία, τεύχος 72, Φθινόπωρο 1994, σ. 78-79 (Ερευνα).

12. «Teaching practice developments for students intending to become primary school teachers: The Greek perspective», Educational Change and Development, v. 16, n. 2, 1996. Αναδημοσιεύτηκε με τον τίτλο: « Becoming primary school teachers: The Greek perspective», British Journal of In – Service Education, v. 24. n. 1, 1988.

13. «Η διδασκαλία των Μαθηματικών στη Γενική Εκπαίδευση: Προοπτικές και επιπτώσεις», πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου 24-26 Οκτωβρίου 1996, με θέμα: Τα Μαθηματικά στην Εκπαίδευση και την Κοινωνία, Κ.Ε.ΕΠ.ΕΚ, Αθήνα, σ.15-26.
14. «Οι σχέσεις δασκάλου και μαθητών στην τάξη και οι επιπτώσεις τους στη διδασκαλία – μάθηση», ΜΑΚΕΔΟΝΟΝ, τεύχος 3, Άνοιξη 1977, σ.95-103.
15. «Η καλλιέργεια της κριτικής Σκέψης στο σχολείο: Οι καιροί ου μενετοί», ΜΑΚΕΔΟΝΟΝ, τεύχος 4, Χειμώνας 1977-98, σ. 31-44.
16. «Η ανάγκη για καλλιέργεια της κριτικής σκέψης στα σχολεία της Γενικής Εκπαίδευσης», Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου 13-15 Νοεμβρίου 1998 με θέμα: Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα, Ναύπακτος 1998 σ. 97- 101.
17. «Τα μικρά δημοτικά σχολεία της επαρχιακής Ελλάδας. Διατήρηση ή συγχώνευσή τους σε σχολικά κέντρα; Ένα συνεχιζόμενο δίλημμα», Πρακτικά Συνεδρίου ΠΟΕΔ -ΔΟΕ 30 Απριλίου- 1 Μαΐου 1997, με θέμα: Περιφερειακά Σχολεία – Σχολικά Κέντρα, Λάρνακα Κύπρου , σ. 40 – 52.
18. «Η διδασκαλία της Ελληνικής στο Δημοτικό Σχολείο με τη χρήση πολυμέσων: Μια διδακτική προσέγγιση», Πρακτικά συνεδρίου, 12-14 Ιουνίου 1998, με θέμα: Η Ελληνική ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα: Μια διαπολιτισμική προσέγγιση, Πάτρα, 1999, σ. 73-83, (συνεργασία).
19. «Η δια βίου εκπαίδευση: Αναγκαιότητα, πρακτικές θεωρήσεις και προοπτικές», Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, 11-13 Νοεμβρίου 1999 με θέμα: Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση: Διεθνής εμπειρία και ελληνική προοπτική, Βόλος, 1999, σ. 69-76.
20. «Introducing Greek through the use of multimedia» στο συλλογικό τόμο: Langeland, K. & Sura, S. (eds), The European dimension in teacher education, University of Turku, Faculty of Education, Research Reports, Finland, 2000, σ. 141-144.
21. «Πολυγλωσσικό, πολυπολιτισμικό πρόγραμμα πολυμέσων, για συνεργασίες μεταξύ σχολείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης», Πρακτικά Β΄ Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή, Ιούνιος 2000 με θέμα: Οι νέες τεχνολογίες για την κοινωνία και τον πολιτισμό, Αθήνα, σ. 224-231.
22. «Το κρυφό πρόγραμμα και ο διδακτικός- μαθησιακός ρόλος του στην τάξη» στο συλλογικό τόμο Παιδαγωγική και Εκπαίδευση, επιμέλεια Δ. Χατζηδήμου, εκδ. οίκος Αφοι Κυριακίδη α.ε., Θεσσαλονίκη 2001, σ. 715-727.
23. «Η παιδαγωγική διάσταση του έργου του Μίλτου Κουντουρά», Πρακτικά Ημερίδας 29 Μαΐου 2002 με θέμα: Μίλτος Κουντουράς: Ένας οραματιστής παιδαγωγός και ανιδιοτελής δάσκαλος, εκδ. Ατραπός, Αθήνα, 2003, σ. 27-45.
24. «Μάθηση και σχολείο», στο συλλογικό τόμο Συμβουλευτικής Γονέων της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Αθήνα 2004, σ. 5-8. (συνεργασία)
25. «Η εξοικείωση του παιδιού με το σχολείο», στο συλλογικό τόμο Συμβουλευτικής Γονέων της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Αθήνα 2004, σ. 8-12.
26. «Η ενθάρρυνση του μαθητή για μάθηση στο σπίτι», στο συλλογικό τόμο Συμβουλευτικής Γονέων της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Αθήνα 2004, σ. 12-17.

27. «Ελεύθερος χρόνος και εξωσχολικές δραστηριότητες των μαθητών», στο συλλογικό τόμο Συμβουλευτικής Γονέων της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Αθήνα 2004, σ. 12-17.

28. «Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων σπουδών (ΕΠΠΣ): Μια νέα θεώρηση για τα Αναλυτικά Προγράμματα της Γενικής Εκπαίδευσης», σεμινάριο 26, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, Μεταίχμιο, Αθήνα.

29. «Κοινωνία της γνώσης και προοπτική στη σύγχρονη εκπαίδευση», Πρακτικά Συνεδρίου , 4-5 Ιουνίου 2004, ΠΤΔΕ, Αθήνα, 2004.

30. «Σχολεία, εκπαιδευτικοί και διδασκαλία στην κοινωνία της γνώσης», Πρακτικά Ε΄ Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή, 26-28 Νοεμβρίου 2004, τόμ. Α΄, ΠΤΔΕ-Κ.Ε.ΕΠ.ΕΚ, Αθήνα, 2004, σ. 269-281.

31. «Η Εκπαίδευση στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία και οικονομία της μετανεωτερικής εποχής», 18ου Πανελληνίου Εκπαιδευτικού Συνέδριου Δ.Ο.Ε.- Π.Ο.Ε.Δ., Ρόδος, 14-15 Απριλίου 2004 (Τα Πρακτικά υπό έκδοση).

32. «Τα Παιδαγωγικά Τμήματα στον 21ο αιώνα: Πραγματικότητες και Προοπτικές», Συνέδριο ΙΠΕΜ ΔΟΕ-ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο 10/2005 (Τα Πρακτικά υπό έκδοση).

IV. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Πρόγραμμα Lingua Salve: Multilingual , Multimedia Training Programme for Primary School Teachers (Συμμετοχή). Το πρόγραμμα αυτό απέβλεπε στην εξοικείωση των μαθητών σε λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες της Ευρώπης και στην εκτίμηση της πολιτισμικής διαφορετικότητας. Έγιναν συναντήσεις σε αρκετές ευρωπαϊκές πόλεις και παρήχθη διδακτικό υλικό (1995-1996).

2. Πρόγραμμα Comenius: Multilingual, Multicultural, Multimedia Project for European Schools (Συμμετοχή). Δημιουργία διδακτικού πακέτου σχετικού με τη διδασκαλία της γλώσσας των συμμετεχόντων ως ξένης και συνεργασία σχολείων από την Αγγλία, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πορτογαλία, την Σουηδία και την Φιλανδία. Το πακέτο περιείχε λέξεις, φράσεις-κλειδιά απλά κείμενα, γλωσσικές οδηγίες, ιστορία, τραγούδια δράση, στίχους, κλπ. Δημιουργήθηκε σχετική ιστοσελίδα στο διαδίκτυο-(1996-1998).

3. Πιλοτικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Γονέων (Συντονιστής). Παρήχθη διδακτικό υλικό και έγιναν αρκετά σεμινάρια σε γονείς στους Δήμους Αγ. Παρασκευής, Καλλιθέας, Ιλίου, Παιανίας και Παλλήνης (2002-2003).

4. Πρόγραμμα της Κοινωνίας της Πληροφορίας (Επιστημονικός Υπεύθυνος). Επιμορφώθηκε ικανός αριθμός εκπαιδευτικών στη χρήση και αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση (2002-2003) στα εργαστήρια Πληροφορικής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και του Μαρασλείου Διδακταλείου Δημοτικής Εκπαίδευσης.